

SOCIAL CAPITAL AND CRIME PREVENTION: A CASE STUDY ON DRUG PREVENTION AND SURVEILLANCE IN WAT PURANAWAS COMMUNITY, THAWI WATTHANA DISTRICT, BANGKOK

Nipasin THIRACHOTNIRAT¹

1 Faculty of Political Science, Chulalongkorn University, Thailand; arunruk.guide@gmail.com

(Corresponding Author)

ARTICLE HISTORY

Received: 7 April 2025

Revised: 21 April 2025

Published: 6 May 2025

ABSTRACT

This qualitative research collected data through interviews with seven key informants to explore the characteristics, components, formation, and application of social capital in drug prevention within the Wat Puranawas community. The findings reveal that: 1) The community's social capital stems from close-knit, kinship-like relationships among residents and strong collaboration with external organizations. This existing social capital serves as a tool for preventing drug-related issues. 2) The key components of social capital include: community committees and collaborative networks, trust, public participation, information and communication systems, social cooperation, and empowerment and political engagement. 3) The formation of social capital involves seven stages: building social networks, fostering trust and cooperation, implementing community governance mechanisms, developing infrastructure and communication systems, encouraging public participation, establishing external linkages, and promoting empowerment and shared decision-making. 4) Social capital is applied in drug prevention and surveillance through various strategies, such as: establishing community management structures, organizing surveillance groups, building trust, collaborating to monitor at-risk groups, engaging youth in positive activities, supporting the reintegration of drug users, using effective communication channels, coordinating with relevant organizations, enhancing understanding of rights and responsibilities, creating democratic community platforms, negotiating with agencies, and developing leadership capacities. Overall, the study highlights the significant role of social capital as a proactive mechanism in addressing drug-related problems and strengthening community resilience.

Keywords: Social Capital, Crime Prevention, Drug Problem Prevention, Drug Problem Surveillance, Wat Puranawas Community

CITATION INFORMATION: Thirachotnirat, N. (2025). Social Capital and Crime Prevention: A Case Study on Drug Prevention and Surveillance in Wat Puranawas Community, Thawi Watthana District, Bangkok. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 3(5), 53

ทุนทางสังคมและการป้องกันอาชญากรรม: กรณีศึกษาการป้องกันและการ เฝ้าระวังปัญหายาเสพติดของชุมชนวัดปุณณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

ณัฏฐ์ศิล ธิราชตินิรัช¹

¹ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; arunruk.guide@gmail.com (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 7 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ลักษณะทุนทางสังคมของชุมชนวัดปุณณาวาส เกิดจากการรวมตัวของประชาชนที่มีความใกล้ชิดในลักษณะคล้ายเครือญาติและมีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกชุมชน ซึ่งเป็นทุนทางสังคมที่มีอยู่เป็นเครื่องมือป้องกันยาเสพติด 2) องค์ประกอบทุนทางสังคม ประกอบด้วย กลุ่มคณะกรรมการชุมชนและเครือข่ายความร่วมมือ ความไว้วางใจ การมีส่วนร่วมสารสนเทศ/การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน/การรวมตัวทางสังคมในชุมชน และ การเสริมอำนาจและการดำเนินการทางการเมือง 3) กระบวนการก่อรูปของทุนทางสังคม ประกอบด้วย การสร้างเครือข่ายทางสังคม ความไว้วางใจและความร่วมมือ กลไกการบริหารจัดการชุมชน โครงสร้างพื้นฐานและระบบสื่อสาร กลไกการมีส่วนร่วมของประชาชน การเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอก และการเสริมสร้างอำนาจ/การตัดสินใจร่วมกัน 4) แนวทางการนำทุนทางสังคมมาใช้ในการป้องกันและการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด ได้แก่ การวางโครงสร้างการบริหารจัดการ การเฝ้าระวังป้องกันยาเสพติด การสร้างความไว้วางใจ ความร่วมมือดูแลกลุ่มเสี่ยงเยาวชนมีกิจกรรมเชิงบวก การเปิดโอกาสผู้ติดยาเสพติดกลับคืนสู่สังคม การสื่อสาร การประสานงานสนับสนุน ความเข้าใจด้านสิทธิและหน้าที่ เวทีประชาธิปไตยในชุมชนการเจรจาหน่วยงานต่างๆ และการพัฒนาศักยภาพ

คำสำคัญ: ทุนทางสังคม, การป้องกันอาชญากรรม, การป้องกันปัญหายาเสพติด, การเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด, ชุมชนวัดปุณณาวาส

ข้อมูลการอ้างอิง: ณัฏฐ์ศิล ธิราชตินิรัช. (2568). ทุนทางสังคมและการป้องกันอาชญากรรม: กรณีศึกษาการป้องกันและการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดของชุมชนวัดปุณณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 3(5), 53

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในปัจจุบันยังคงเป็นปัญหาสำคัญต่อความมั่นคงทางสังคมของประเทศ จากข้อมูลของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC, 2024) รายงานว่า ในประเทศไทยมียาบ้าที่ถูกยึดครองเพิ่มขึ้นร้อยละ 45 ของปริมาณยาบ้าที่จับกุมได้ทั้งหมดในภูมิภาคนี้ และมีข้อมูลผู้บำบัดที่ใช้อยาเสพติดที่มาจากยาบ้าเกือบร้อยละ 87 (คมชัดลึก, 2565) อีกทั้ง มีแนวโน้มการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงในการก่ออาชญากรรมของคดียาเสพติดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดด้วย (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2565) รัฐบาลและทุกหน่วยงานมีความพยายามในการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยมีการบังคับใช้กฎหมายทางอาญาอย่างเข้มงวด แต่ยังไม่เห็นนโยบายการปราบปรามมากขึ้นยังพบว่ามีความผิดมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งมีสาเหตุจากการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ยั่งยืน (ฉัตรวิชัย องค์กรสังคม และคณะ, 2559: ธนัตถ์ ชูช่วย และคณะ, 2561) ประเทศในแถบตะวันตก เช่น ฝรั่งเศส สวิสเซอร์แลนด์ เยอรมัน โปรตุเกส อังกฤษและสหรัฐอเมริกาได้หันมาใช้นโยบายลดทอนความผิดคดียาเสพติด (Decriminalization) (ศักดิ์ชัย เลิศพาณิชย์พันธุ์, 2557) โดยได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เสพว่าเป็นผู้ที่สมควรได้รับการบำบัดมากกว่าที่จะมองว่าเป็นอาชญากร

ในประเทศไทยมีนโยบายให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดภายใต้ยุทธศาสตร์ ราชภัฏ-รัฐร่วมใจต้านภัยยาเสพติด (ฐิยาพร กันตารณวัฒน์, 2556) และ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2558) ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ให้ภาคประชาชนได้เข้ามามีบทบาทร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ โดยมีการนำแนวคิดทุนทางสังคม (Social capital) ซึ่งเป็นระบบที่มีรูปแบบความสัมพันธ์ของความหลากหลายของคน ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ระบบเศรษฐกิจ อาชีพ อุดมการณ์ การเมืองการปกครอง โครงสร้างอำนาจ รวมถึงนิเวศวิทยาสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี สิ่งเหล่านี้ถือเป็นทุนทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กัน และนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาเสพติดด้วย โดยทุนทางสังคมมีส่วนช่วยให้คนในชุมชนหันมาให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาผ่านค่านิยมต่างๆ ร่วมกัน เช่น ความไว้วางใจกันภายในชุมชน การเคารพกติการ่วมกัน การมีผู้นำของชุมชนที่มีความซื่อสัตย์ โปร่งใส มีความเป็นผู้นำของคนในสังคม โดยพบว่า การสร้างทุนทางสังคมช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ดีขึ้น (กัมพล เพ็ชรล้อมทอง และ ธนัสภา โรจนตระกูล, 2565)

จากการทบทวนวรรณกรรมมีการนำแนวคิดในลักษณะเช่นเดียวกับทุนทางสังคมมาใช้ในการป้องกันยาเสพติดในชุมชนต่างๆ ในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาชุมชนวัดปทุมวาสนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะ องค์ประกอบ และกระบวนการก่อรูปของทุนทางสังคมภายในชุมชน และศึกษาแนวทางการนำทุนทางสังคมมาใช้ในการป้องกันและการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดให้แก่ชุมชนต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดทุนทางสังคม (Social Capital) ได้มีการกล่าวถึงมาตั้งแต่ช่วงต้นศตวรรษที่ 20 โดยมีนักวิชาการ Hanifan (1916) เป็นผู้เริ่มใช้คำว่า "Social Capital" หรือ "ทุนทางสังคม" หมายถึง ทรัพยากรที่เกิดจากความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีความไว้วางใจและเครือข่ายระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคนที่ส่งผลต่อการดำเนินงานในสังคมหรือองค์กรนั้นๆ Hirschman (1984) ได้อธิบายว่า ทุนทางสังคมเกิดขึ้นจากกิจกรรมทางสังคมและความสัมพันธ์ที่มีความผูกพันกัน เช่น จารีต ประเพณี และความไว้วางใจ ทุนทางสังคมเหล่านี้สามารถเสริมสร้างและเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพแวดล้อมทางสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีลักษณะเฉพาะตัวและเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชน ทุนทางสังคมเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างความร่วมมือในชุมชน ทำให้เกิดการรวมกลุ่มและการปฏิบัติต่อกันอย่างตรงไปตรงมา (Putnam, 2000) ต่อมา ธนาคารโลก (World Bank, 2000) นำทุนทางสังคมมาใช้เป็นแนวคิดในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ โดยมีนักวิจัย เช่น Fukuyama (1995) และ Putnam (2000) ได้แสดงถึงความสำคัญของทุนทางสังคมมีบทบาทสำคัญในการลดต้นทุนในการดำเนินงานและประสานงานสร้างความเชื่อมั่นและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลและกลุ่มต่างๆ ในสังคม ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสถียรภาพและความยั่งยืนในระบบประชาธิปไตยด้วย

จากการทบทวนวรรณกรรม มีการนำแนวคิดทุนทางสังคมมาใช้ในการป้องกันยาเสพติดในชุมชนต่าง ๆ ในประเทศไทย (เอกรัตน์ หามนตรี, 2561; นิภาวรรณ ตติยนันทพร, 2565; ธนภฤต จิตต์ธรรม, 2563; รพล นาหนองตูม, 2562; วราวุฒิ บานเย็นงาม และ โชติ บดีรัฐ, 2566) ซึ่งชุมชนวัดปุณณวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร เป็นชุมชนหนึ่งที่มีการนำเอาทุนทางสังคมของชุมชนมาเป็นแนวทางในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ และด้วยการบริหารจัดการของชุมชนในการดำเนินกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด การมีผู้นำที่เข้มแข็ง การมีคณะกรรมการชุมชน และการมีสมาชิกในชุมชนที่มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาจึงทำให้ปัญหายาเสพติดในชุมชนลดลง (กองทุนแม่ของแผ่นดิน, ม.ป.ป.)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาทุนทางสังคมในชุมชนที่มีกระบวนการการก่อรูปของทุนทางสังคมซึ่งนำไปใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในชุมชนโดยดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2567 ถึง กุมภาพันธ์ 2568 รวม 4 เดือน โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญรวม 7 คน ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน คณะกรรมการชุมชน สมาชิกชุมชน และเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด และการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากข้อมูลการทำงานและการดำเนินงานภายในชุมชนวัดปุณณวาส และหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการป้องกันยาเสพติด ทั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยนำเกณฑ์ทุนทางสังคมของ World Bank (2004, 2006) ที่ได้ศึกษามาปรับใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีมิติและคำถามในการศึกษา 6 มิติ ดังนี้ มิติที่ 1 กลุ่มและเครือข่าย ด้านโครงสร้างพื้นฐานชุมชนและการบริการชุมชน การบริการทางสังคมของหน่วยงานภาครัฐ การเข้าถึงกลุ่มคนและเครือข่ายอุปสรรคภายในชุมชนที่เกิดขึ้น มิติที่ 2 ความไว้วางใจและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ด้านบริบทและประวัติศาสตร์ของชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างบรรทัดฐานท้องถิ่น รูปแบบการปกครอง และความไว้วางใจ มิติที่ 3 การดำเนินการ

ร่วมกันและความร่วมมือ ด้านบริบทชุมชนและประวัติศาสตร์ การสร้างความเข้าใจร่วมมือและแนวร่วมปฏิบัติ มิติที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการประชาสัมพันธ์ ช่องทางของข้อมูลภายในชุมชน มิติที่ 5 การทำงานร่วมกันทางสังคมและการรวมตัวทางสังคม รูปแบบ วิธีการสร้างความเข้าใจร่วมกันทางสังคมและการไม่แบ่งแยก มิติที่ 6 การเสริมอำนาจและการดำเนินการทางการเมือง ด้านการบริหารจัดการภาครัฐ และมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากคำให้สัมภาษณ์ และข้อมูลจากเอกสารต่างๆ และนำเสนอเป็นประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการวิจัย

ลักษณะทุนทางสังคม ชุมชนวัดปรุณาวาสมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้ายเครือญาติและมีความผูกพันกันมาเป็นเวลานาน ช่วยให้เกิดการดูแลและการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกกลุ่มอายุตั้งแต่เยาวชนไปจนถึงผู้สูงอายุที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะการป้องกันยาเสพติด

องค์ประกอบของทุนทางสังคม ในชุมชนวัดปรุณาวาส 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) กลุ่มและเครือข่าย การรวมตัวของประชาชนและคณะกรรมการชุมชนที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาผ่านเครือข่ายอาสาสมัครและหน่วยงานภายนอก 2) ความไว้วางใจและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความเชื่อมั่นระหว่างสมาชิกชุมชนและผู้นำที่ช่วยในการบริหารจัดการดำเนินไปอย่างราบรื่น 3) การดำเนินการร่วมกันและความร่วมมือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนอย่างเป็นระบบ 4) สารสนเทศและการสื่อสาร การใช้ช่องทางสื่อสารที่หลากหลายเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและส่งเสริมความเข้าใจในชุมชน 5) การทำงานร่วมกันทางสังคมและการรวมตัวทางสังคม การเสริมสร้างความสามัคคีผ่านกิจกรรมที่สนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประชากร และ 6) การเสริมอำนาจและการดำเนินการทางการเมืองการใช้บทบาทของคณะกรรมการชุมชนในการเรียกร้องสิทธิและผลักดันนโยบายเพื่อพัฒนาชุมชน

การก่อรูปทุนทางสังคม มี 3 ปัจจัยหลักในการก่อรูปทุนทางสังคมคือ 1) โครงสร้างของเครือข่ายและกลไกชุมชน โดยคณะกรรมการชุมชนมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมและสร้างกลไกการบริหารจัดการที่เป็นระบบ 2) กระบวนการสื่อสารและการเผยแพร่ข้อมูล ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่โปร่งใสและเป็นที่ยอมรับของประชาชน และ 3) การสร้างความร่วมมือกับภายนอก โดยการเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร สถาบันการศึกษาช่วยให้ชุมชนสามารถเข้าถึงทรัพยากรและองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

กระบวนการก่อรูปของทุนทางสังคม ชุมชนวัดปรุณาวาสมีกระบวนการก่อรูปทุนทางสังคม ดังนี้

- 1) การสร้างเครือข่ายทางสังคม ก่อตัวขึ้นจากความสัมพันธ์แบบเครือญาติและการช่วยเหลือในรูปแบบกลุ่มทางสังคม เช่น กลุ่มอาสาสมัคร คณะกรรมการชุมชน กลุ่มเฝ้าระวังยาเสพติด และกลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างเต็มที่
- 2) การเสริมสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือ ในผู้นำและการทำงานของคณะกรรมการชุมชนที่โปร่งใส มีการจัดประชุมประชาคมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นช่วยให้เกิดความไว้วางใจกัน
- 3) การใช้กลไกการบริหารจัดการชุมชน มีคณะกรรมการชุมชนและแบ่งฝ่ายความรับผิดชอบ ได้แก่ ฝ่ายบริหารงานชุมชน ฝ่ายพัฒนาเศรษฐกิจ ฝ่ายสังคมสงเคราะห์ และฝ่ายป้องกันยาเสพติด เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนงานการจัดประชุมรายงานสถานการณ์ในชุมชนสม่ำเสมอ วางแผนโครงการใหม่และติดตามผล
- 4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสื่อสาร การพัฒนาระบบสื่อสารภายในชุมชนหลายช่องทาง ได้แก่ การพบปะพูดคุย เสียงตามสาย การประชุมในชุมชน ช่องทางกลุ่มไลน์ และการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับภัยของยาเสพติด
- 5) การสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชน โครงการและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนา ได้แก่ โครงการบ้านสีขาวปลอดยาเสพติด โครงการส่งเสริมอาชีพ และโครงการเยาวชนต้านยาเสพติด โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่ครอบคลุมทุกช่วงวัย

- 6) การเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ องค์กรเอกชน และสถาบันการศึกษา ได้แก่ การทำงานร่วมกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานเขตทวีวัฒนา และหน่วยงานสาธารณสุขในโครงการต่างๆ
- 7) การเสริมสร้างอำนาจและการตัดสินใจร่วมกัน ให้แก่ประชาชนผ่านการให้ความรู้และการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตนเอง มีเวทีประชาคมแสดงความคิดเห็นทำให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยในระดับชุมชน และคณะกรรมการชุมชนมีบทบาทเป็นตัวแทนในการเจรจากับหน่วยงานภาครัฐเพื่อขอรับการสนับสนุนและแก้ไขปัญหา

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการก่อรูปทุนทางสังคม ลักษณะ และองค์ประกอบของทุนทางสังคมของชุมชนวัดปุณณาวาสในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด

กระบวนการก่อรูปทุนทางสังคม		ลักษณะ	องค์ประกอบ
1) การสร้างเครือข่ายทางสังคม	การจัดตั้งกลุ่มและเครือข่ายในชุมชน การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความร่วมมือ	เครือข่ายที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนและกลุ่มอาสาสมัคร	คณะกรรมการชุมชน กลุ่มอาสาสมัคร และกลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิต
2) การเสริมสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือ	การสร้างกลไกความร่วมมือผ่านกิจกรรมชุมชนและการเปิดพื้นที่แสดงความคิดเห็น	ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อผู้นำชุมชนและกลุ่มอาสาสมัคร	ความโปร่งใสในการบริหารจัดการ การประชุมประชาคม การมีส่วนร่วมของประชาชน
3) การใช้กลไกการบริหารจัดการชุมชน	การจัดระบบการบริหารโดยแบ่งบทบาทหน้าที่ชัดเจนและกำหนดแนวทางพัฒนาชุมชน	การแบ่งหน้าที่และการบริหารจัดการของคณะกรรมการชุมชน	คณะกรรมการชุมชนที่มีโครงสร้างบริหารที่ชัดเจน การประชุมและติดตามผล
4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสื่อสาร	การใช้เทคโนโลยีและสื่อดั้งเดิมเพื่อสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์	ระบบสื่อสารภายในชุมชนที่เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม	การพบปะพูดคุย การประชุมประชาคม กลุ่มไลน์
5) การสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชน	การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนา	โครงการที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนและครอบคลุมทุกช่วงวัย
6) การเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอก	การสร้างพันธมิตรและประสานงานกับองค์กรภายนอกเพื่อรับทรัพยากรและความช่วยเหลือ	ความร่วมมือระหว่างชุมชนกับหน่วยงานรัฐและเอกชน	การทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐ เช่น ป.ป.ส. ตำรวจ.สำนักงานเขต หน่วยงาน
7) การเสริมสร้างอำนาจและการตัดสินใจร่วมกัน	การพัฒนากลไกให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสิทธิ์และมีอำนาจในการตัดสินใจชุมชน	การเปิดพื้นที่ให้ประชาชนสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชน	เวทีประชาคม และการเป็นตัวแทนของประชาชนในการเจรจากับหน่วยงานรัฐ

แนวทางการนำทุนทางสังคมมาใช้ในการป้องกันและการเฝ้าระวังปัญหาเสพติดของชุมชนวัดปุณณาวาส
 แนวทางที่ 1 คณะกรรมการชุมชนมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน มีกลุ่มให้ความรู้กลุ่มที่ดูแลการเฝ้าระวัง และกลุ่มที่ประสานงานกับหน่วยงานภายนอก

แนวทางที่ 2 กลุ่มอาสาสมัครเฝ้าระวังป้องกันยาเสพติด การจัดทำระบบแจ้งเตือนและรายงานปัญหาภายในพื้นที่โดยสร้างเครือข่ายให้ประชาชนมีส่วนร่วมแจ้งข้อมูลโดยไม่ต้องเปิดเผยตัวตน

แนวทางที่ 3 ผู้นำและชาวชุมชนมีการสร้างความไว้วางใจและการสื่อสารที่เปิดเผย โดยมีการจัดประชุมประชาคมเป็นประจำเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ประชาชนสามารถร้องเรียนหรือแจ้งปัญหาต่างๆ ได้

แนวทางที่ 4 ชาวชุมชนให้ความร่วมมือ โดยมีการบริหารจัดการและการมอบหมายให้ชาวชุมชนรับผิดชอบดูแลกลุ่มเป้าหมาย เช่น เยาวชนที่มีความเสี่ยง โดยจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เช่น ค่ายเยาวชน หรือโครงการฝึกอาชีพ

แนวทางที่ 5 เยาวชนได้รับการส่งเสริมกิจกรรมเชิงบวก การสอนทักษะการปฏิเสธให้กับเยาวชนและปลูกฝังจิตสำนึกเรื่องยาเสพติดให้กับเยาวชน โดยมีครอบครัวให้ความรัก ความเข้าใจและติดตามพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด

แนวทางที่ 6 ผู้ติดยาเสพติดได้รับการบำบัดและเปิดโอกาสกลับคืนสู่สังคม โดยการจัดตั้ง “ศูนย์ฟื้นฟูชุมชน” โดยอาศัยเครือข่ายชุมชน องค์กรศาสนา สาธารณสุข กลุ่มอาสาสมัครในพื้นที่ช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติด

แนวทางที่ 7 การใช้เทคโนโลยีและช่องทางสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์และออฟไลน์ โดยมีการสื่อสารภายในชุมชนแบบผสมผสานทั้งการพูดคุยโดยตรงกับสมาชิกในชุมชน กระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ และการใช้กลุ่มไลน์ของชุมชนกระจายข่าวสารและแจ้งเตือนเหตุการณ์ฉุกเฉิน

แนวทางที่ 8 การประสานงานและขอการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่น ป.ป.ส. หรือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริมโอกาสทางเศรษฐกิจ การให้คำปรึกษาและสนับสนุนผู้ที่ผ่านการบำบัด

แนวทางที่ 9 การเสริมสร้างความเข้าใจด้านสิทธิและหน้าที่ให้แก่ประชาชน การเสริมอำนาจให้ประชาชนมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายของภาครัฐและความร่วมมือกับชุมชน

แนวทางที่ 10 ชาวชุมชนได้แสดงความคิดเห็นประชาธิปไตยในเวทีระดับชุมชน ประชาชนจะรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการแก้ไขปัญหา และจะให้ความร่วมมือในการดำเนินมาตรการป้องกันอย่างเต็มที่

แนวทางที่ 11 คณะกรรมการชุมชนเป็นตัวแทนการเจรจากับหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ การเจรจากับโรงเรียนให้ความรู้และปลูกฝังทัศนคติที่ดีแก่เยาวชนและให้คำปรึกษา การเจรจากับหน่วยงานด้านสาธารณสุข โดยจัดบริการบำบัดรักษาผู้ที่มีปัญหาเสพติด เจริญกับองค์กรศาสนาให้คำแนะนำทางศีลธรรมแก่ประชาชน

แนวทางที่ 12 ผู้นำชุมชนและอาสาสมัครได้รับการพัฒนาศักยภาพ การฝึกอบรมเกี่ยวกับลักษณะของยาเสพติด วิธีการเฝ้าระวัง การพัฒนาทักษะการสื่อสารและการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาผู้ที่ได้รับผลกระทบ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ชุมชนวัดปทุมวาสน เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร เป็นชุมชนที่มีกระบวนการก่อรูปของทุนทางสังคม ซึ่งมีลักษณะและ องค์ประกอบของทุนทางสังคมในชุมชนที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน (ดูตารางที่ 1) จากการศึกษาวิจัย พบว่าชาวชุมชนได้รับการเสริมสร้างอำนาจและการตัดสินใจโดยมีกลไกสำคัญคือ การประชุมประชาคมในการรับฟังประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะจากคนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการบริหารจัดการชุมชน ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ รณกฤต จิตต์ธรรม (2563) การมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีแนวทางสำคัญในการสื่อสารสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน โดยทุกคนสามารถมีส่วนร่วมตามบทบาทและหน้าที่ของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ เอกรัตน์ หามนตรี (2561) ผลของความสำเร็จมาจากการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ทั้งการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล นอกจากนั้นแล้ว ยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ จักรกฤษณ์ พิญญาพงษ์ และคณะ (2561) ได้ศึกษาชุมชนต้นแบบในการป้องกันปัญหาเสพติด พบว่า กระบวนการก่อรูปของทุนทางสังคมในชุมชนเกิดจาก “การระเบิดจากข้างในชุมชน” ที่มีการรวมตัวของชาวชุมชนในการจัดการกับปัญหาเสพติด มีการสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้ต่อปัญหาร่วมกันของคนในชุมชน (Communication and Education) ทำให้เกิดแนวร่วมที่จะช่วยกันแก้ปัญหาเสพติด มาสู่ “การหนุนเสริมจากหน่วยงานนอกชุมชน” มาช่วยให้ความรู้และสนับสนุนงบประมาณในการทำงาน

ชุมชนวัดปทุมวาสนามีแนวทางในการนำทุนทางสังคมมาใช้ในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาเสพติดโดยชุมชนมุ่งเน้นการเสริมสร้างอำนาจของประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายของชุมชนในการขับเคลื่อนตนเอง ทั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ นิภาวรรณ ตติยนันทพร (2565) ที่ให้ความสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งระดับบุคคล

ครอบครัวและชุมชน (Community Empowerment) และแสดงถึงศักยภาพและความร่วมมือของคนในชุมชน ซึ่งมีแนวทางการเฝ้าระวังในชุมชน (Community Enforcement) ร่วมกันด้วย

จากลักษณะทุนทางสังคมของชุมชนวัดปรุณาวาส ที่มีความสัมพันธ์ทางครอบครัวในลักษณะเครือญาติอย่างแน่นแฟ้น มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ รพล นาหนองตูม (2562) พบว่า ลักษณะทุนทางสังคมของชุมชนด้านยาเสพติดนั้น มีทุนทางสังคมในครอบครัวทำหน้าที่สร้างภูมิคุ้มกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รณกฤต จิตธรรม (2563) พบว่า การดำเนินงานที่สำคัญในการป้องกันปัญหาเสพติด คือการส่งเสริมให้ผู้ปกครองดูแลสังเกตพฤติกรรมของบุตรหลาน ไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นการป้องกันด่านแรกที่สำคัญที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Fathian dastgerdi et al. (2021) ได้ศึกษาการป้องกันวัยรุ่นใช้สารเสพติด พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่ที่ไม่เคยใช้ยาเสพติดเลยในชีวิตเป็นผลจากผู้ปกครองมีการสื่อสารกับบุตรหลานอย่างเหมาะสมโดยใช้ทฤษฎีความรู้ความเข้าใจทางสังคมในการป้องกันพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงสูง และให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนฝูงซึ่งเป็นกลุ่มทางสังคมที่มีอิทธิพลสำคัญ

สรุป องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยค้นพบว่า ปัจจัยที่จะนำทุนทางสังคมในชุมชนไปสู่ความสำเร็จในการป้องกันปัญหาติดยาเสพติด คือ ปัจจัยภายในชุมชน ซึ่งมาจากทุกคนในชุมชนทั้งเยาวชน ครอบครัว ช่างชุมชน ผู้นำ คณะกรรมการ และการรวมกลุ่มต่างๆ ในชุมชน โดยมีแนวทางในการดำเนินงานป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาในชุมชนของตนเองที่มีลักษณะเฉพาะของชุมชนซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่เกิดจากทุนทางสังคมในชุมชนที่มีการดำเนินการร่วมกันและมีความร่วมมือ (Collective action and cooperation) โดยชาวชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน การแสดงความคิดเห็น และการตัดสินใจ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติและการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และสิ่งที่ผู้วิจัยค้นพบคือ ชุมชนวัดปรุณาวาส มีผู้นำชุมชนที่มีความรักความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำให้ชุมชนปรุณาวาสมีความเข้มแข็งและสื่อสารความตั้งใจด้วยการพบปะพูดคุยกับชาวชุมชนด้วยตนเองและมีคณะกรรมการที่ได้รับความไว้วางใจเป็นตัวแทนของชุมชนในการดำเนินการประสานงานทั้งภายในชุมชนและเป็นตัวแทนเจรจากับหน่วยงานสนับสนุนจากเครือข่ายภายนอก โดยมีแนวทางในการนำทุนทางสังคมมาใช้ในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด ซึ่งแนวทางการดำเนินงานต่างๆ ถือได้ว่าเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญ ของหนึ่งชุมชน ที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้กับชุมชนต่างๆ ทั่วประเทศไทยได้

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังนี้

- 1) ควรมีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานความร่วมมือในการป้องกันยาเสพติดระดับชุมชน เป็นกลไกทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดนโยบาย วางแผน และดำเนินมาตรการต่างๆ
- 2) ควรส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีบทบาทในการกำหนดนโยบายป้องกันยาเสพติด โดยการส่งเสริมผ่านกลไกประชาคมในการแสดงความคิดเห็นในบริบทของแต่ละพื้นที่
- 3) ควรมีการจัดสรรงบประมาณป้องกันยาเสพติด ที่กำหนดกฎเกณฑ์อย่างชัดเจนและคำนึงถึงความต้องการของแต่ละชุมชนเป็นหลัก ตลอดจนมีการรายงานผลการใช้จ่ายเพื่อสร้างความโปร่งใสให้เกิดขึ้น
- 4) ควรมีระบบสารสนเทศป้องกันยาเสพติด โดยพัฒนาระบบเครือข่ายแลกเปลี่ยนข้อมูลติดตามสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ และการใช้สื่อออนไลน์ในการให้ความรู้แก่ประชาชน รวมถึงการจัดทำระบบแจ้งเตือนช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว
- 5) การฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ควรครอบคลุมตั้งแต่กระบวนการบำบัด การดูแลภายหลังการบำบัด และการส่งเสริมอาชีพ และควรมีระบบติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้แน่ใจว่าผู้ที่ผ่านกระบวนการฟื้นฟูสามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ยังมีประเด็นที่สามารถนำไปศึกษาเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ ดังนี้

- 1) การศึกษาทัศนคติ ความคิดเห็นและความต้องการของเยาวชนต่อมาตรการป้องกันยาเสพติดจะช่วยให้สามารถออกแบบแนวทางการรณรงค์ที่ตอบโจทย์และดึงดูดเยาวชนได้มากขึ้น

- 2) การเปรียบเทียบแนวทางป้องกันยาเสพติดในชุมชนเมืองและชนบทที่แตกต่างกัน เพื่อระบุปัจจัยที่ช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 3) การศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัญหาเสพติด โดยเฉพาะในชุมชนที่มีอัตราการว่างงานสูงหรือขาดโอกาสทางเศรษฐกิจจะช่วยให้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างตรงจุด
- 4) การศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีในการให้ความรู้ การแจ้งเตือนภัย และการเฝ้าระวังปัญหาเสพติด และการนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มาใช้คาดการณ์และป้องกันปัญหาเสพติดในชุมชน
- 5) การศึกษาผลกระทบระยะยาวของโครงการฟื้นฟูและบำบัดผู้ติดยาเสพติด เช่น คุณภาพชีวิตหลังการบำบัด และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการฟื้นฟู จะช่วยให้สามารถพัฒนาระบบการบำบัดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กองทุนแม่ของแผ่นดิน. (ม.ป.ป.). พัฒนา นำพาสุข ชุมชนวัดปรณาวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร. สืบค้นจาก https://www.kongtunmae-oncb.go.th/DL/frm_dl.php?fdl=4-4-64doc8.pdf.
- กัมพล เพ็ชรล้อมทอง และ ธนัสนา โรจนตระกูล. (2565). การมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด: กรณีศึกษาตำบลลำประดา อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร. *Journal of Modern Learning Development*, 7(5), 92-104.
- คมชัดลึก. (2565). ป.ป.ส. แจงยาบ้าราคาถูกเพราะกำลังผลิตเพิ่ม 100 เท่า สารตั้งต้นหาง่าย. สืบค้นจาก <https://www.komchadluek.net/news/crime/533344>.
- จักรกฤษณ์ ปัญญาพงษ์, ศรีณยู เรือนจันทร์, เผด็จการ กันแจ่ม และ สุนีย์ กันแจ่ม. (2561). การพัฒนาเครือข่ายเพื่อยกระดับชุมชนต้นแบบในการป้องกันป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อำเภอตรอน จังหวัดอุดรธานี. ศูนย์ศึกษาปัญหาการเสพติด. สืบค้นจาก <https://cads.in.th/cads/media/upload/1621332297-บทความวิจัยรศ.ดร.จักรกฤษณ์%20ปัญญาพงษ์.pdf>.
- ฐิยาพร กันตารณวัฒน์. (2556). กระบวนการสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนในเขตภาคกลาง ปริญญาณิพนธ์ วิทยาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ธนัตถ์ ชูช่วย, ภูริภัทร เรืองทอง และ วงศพัทธ์ ไบไม้. (2561). ผู้เสพยาเสพติดควรถูกมองว่าเป็นผู้ป่วยมากกว่าเป็นอาชญากร. สืบค้นจาก <https://law.mfu.ac.th/law-news/law-detail/detail/News/5584.html>.
- นิภาวรรณ ตติยนันทพร. (2565). การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในการป้องกันและบำบัดยาเสพติดอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารศูนย์อนามัยที่ 9*, 16(2), 581-596.
- รณกฤต จิตต์ธรรม. (2563). การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนปู้เย็น ย่าคำ ยังอยู่ แขวงหลักสอง เขตบางแล กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์), มหาวิทยาลัยสยาม
- รพล นาหนองตูม. (2562). รูปแบบการส่งเสริมทุนทางสังคมสู่ชุมชนจัดการตนเองด้านยาเสพติด. *วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 6(7), 3656-3670.
- วรารุณี บานเย็นงาม และ โชติ บติรัฐ. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนตามแนวทางกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่อำเภอสาทเหล็ก จังหวัดพิจิตร. *Journal of Modern Learning Development*, 8(11), 283-296.
- ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธุ์. (2557). การศึกษากฎหมายยาเสพติดในต่างประเทศ ศึกษาเฉพาะกรณี ประเทศญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ เยอรมัน โปรตุเกส อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา. สำนักกิจการในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา กระทรวงยุติธรรม.

- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2558). แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2558-2562. สืบค้นจาก <https://infocenter.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER2/DRAWER051/GENERAL/DATA0000/00000772.PDF>.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2565). แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2565. สืบค้นจาก <http://www.pmnidat.go.th/thai/downloads/serviceplan/SP02-65.pdf>.
- เอกรัตน์ หามนตรี. (2561). ความสำเร็จของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดในจังหวัดอ่างทอง. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 5(2), 434-451.
- Fathian-Dastgerdi, Z., Eslami, A. A., Ghofranipour, F., & Mostafavi, F. (2021). *Effectiveness of Community-based Substance Use Prevention Program Among Adolescents-Using Social Cognitive Theory*.
- Fukuyama, F. (1995). *Trust: The Social Virtues and the Creation of Prosperity*. New York: Free Press.
- Hanifan, L. J. (1916). The Rural School Community Center. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 67(1), 130-138.
- Hirschman, A. (1984). Against Parsimony: Three Easy Ways of Complicating Some Categories of Economic Discourse. *American Economic Review*, 74(2), 89-96.
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. Simon and schuster.
- UNODC. (2024). *Synthetic Drugs in East and Southeast Asia: latest developments and challenges 2024*. Retrieved from https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2024/Synthetic_Drugs_in_East_and_Southeast_Asia_2024.pdf.
- World Bank. (2000). *Social Capital: Implications for Development Theory, Research, and Policy*. World Bank. Retrieved from <https://documents1.worldbank.org/curated/en/961231468336675195/pdf/766490JRN0WBRO00Box374385B00PUBLIC0.pdf>.
- World Bank. (2004). *Measuring Social Capital: An Integrated Questionnaire*. (C. Grootaert, D. Narayan, V. N. Jones, & M. Woolcock, Eds.) Retrieved from <https://documents1.worldbank.org/curated/ru/515261468740392133/pdf/281100PAPER0Measuring0social0capital.pdf>.
- World Bank. (2006). *Analyzing Social Capital In Context: A Guide to Using Qualitative Methods and Data*. Retrieved from <https://documents1.worldbank.org/curated/ru/601831468338476652/pdf/389170Analyzin11in1Context01PUBLIC1.pdf>.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2025 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).